

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 186/2013-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou Č., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom advokátky JUDr. A. Č., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 34 Cb 66/2001-912 z 3. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., odmieta ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej obchodnou spoločnosťou Č., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. A. Č., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 34 Cb 66/2001-912 z 3. decembra 2012.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobou podanou krajskému súdu 4. júla 2001 sa žalobca – obchodná spoločnosť B., a. s., domáhala voči sťažovateľovi ako žalovanému zaplatať sumu 150 mil. Sk s príslušenstvom. Súdne konanie o tejto žalobe je vedené krajským súdom pod sp. zn. 34 Cb 66/2001.

Krajský súd rozsudkom č. k. 34 Cb 66/2001-778 z 11. januára 2012 zamietol žalobu v celom rozsahu a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania sťažovateľovi v sume 243 191,96 €.

Žalobca zmluvou o postúpení pohľadávok zo 14. februára 2012 postúpil ním uplatňovanú pohľadávku v konaní vedenom krajským súdom obchodnej spoločnosti I., s. r. o., a podaním doručeným krajskému súdu 16. februára 2012 navrhol vstup obchodnej spoločnosti I., s. r. o., na svoje miesto ako nového žalobcu v spojení so súhlasom tejto spoločnosti so vstupom do konania.

Podaním doručeným krajskému súdu 19. marca 2012 sťažovateľ navrhol, aby podľa § 141a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) uložil žalobcovi (ktorým bola toho času ešte obchodná spoločnosť B., a. s.) povinnosť platiť preddavky na trovy konania.

Uznesením sp. zn. 4 Obo 25/2012 z 30. júla 2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol o vstupe nového žalobcu obchodnej spoločnosti INKASA, s. r. o., na miesto pôvodného žalobcu obchodnej spoločnosti B., a. s.

Podaním doručeným krajskému súdu 23. novembra 2012 žalobca – obchodná spoločnosť I., s. r. o., požiadala o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, v ktorom okrem iného uviedla, že jej finančný majetok nepostačuje na zaplatenie akéhokoľvek súdneho poplatku a ani na zloženie preddavku na trovy konania, ako to navrhuje sťažovateľ v podaní doručenom krajskému súdu 19. marca 2012.

Krajský súd uznesením č. k. 34 Cb 66/2001-912 z 3. decembra 2012 (ďalej len „uznesenie z 3. decembra 2012“ alebo „napadnuté uznesenie“) podľa § 138 OSP priznal žalobcovi – obchodnej spoločnosti I., s. r. o., oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku v celom rozsahu.

O návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalobcovi platiť preddavky na trovy konania, rozhodol krajský súd uznesením č. k. 34 Cb 66/2001-914 doručeným sťažovateľovi 2. januára 2013 tak, že návrh sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ namietal porušenie ním označených základných a iných práv uznesením krajského súdu o priznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku žalobcovi z 3. decembra 2012, ktoré je podľa neho arbitrárne, svojvoľné, nedostatočne odôvodnené, a tým porušujúce ním označené práva. Sťažovateľ vo svojej rozsiahlej argumentácii okrem iných uviedol:

«Napádané rozhodnutie je zjavne svojvoľné, neobsahuje riadne odôvodnenie a nedosahuje kvalitatívne štandardy stanovené Ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná...»

Napádané rozhodnutie je zjavne svojvoľné a zároveň arbitrárne z toho dôvodu, že konajúci súd v texte Napadnutého rozhodnutia neodôvodnil splnenie všetkých podmienok obsiahnutých v hypotéze právnej normy uvedenej v § 138 ods. 1 OSP...

Zjavná svojvoľnosť Napadnutého rozhodnutia vyplýva i z toho, že konajúci Krajský súd Bratislava žiadnym spôsobom nezdôvodnil aplikáciu tzv. neurčitých právnych pojmov uvedených v § 138 ods. 1 OSP, t. j. pojmov „svojvoľné uplatňovanie práva“, „zrejme bezúspešne uplatňovanie práva“, „odôvodnenosť oslobodenia pomermi účastníkov“...

Napádané rozhodnutie je zjavne svojvoľné i z toho dôvodu že konajúci súd v texte Napadnutého rozhodnutia neodôvodnil žiadnym spôsobom odklon od existujúcej judikatúry v otázke oslobodenia podnikateľov od súdnych poplatkov...

Napadnutým rozhodnutím došlo k neprípustnému odňatiu práva Sťažovateľa na zaplatenie preddavku na trovy konania podľa § 141 OSP, nakoľko sa navodil umelo právny stav: i) aby návrhu Sťažovateľa na priznanie práva na zaplatenie preddavkov trov konania nebolo možné vyhovieť a ii) aby bol Súčasný navrhovateľ neoprávnene zvýhodnený, keďže vymáhanie sporných pohľadávok voči Sťažovateľovi mu bude protiprávne umožnené bez znášania poplatkovej povinnosti a prakticky bez rizika (resp. s výrazne nižším rizikom) neskoršej náhrady trov konania, čím dochádza tiež k odňatiu základného práva Sťažovateľa na zachovanie rovnosti pri súdnej ochrane jeho práv podľa článku 47 ods. 3 Ústavy...»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

„Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 34Cb 66/2001-912 zo dňa 3. 12. 2012 bolo porušené právo Sťažovateľa na súdnu a inú ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo Sťažovateľa na zachovanie rovnosti pri súdnej ochrane jeho práv podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 34Cb 66/2001-912 zo dňa 3. 12. 2012 ruší a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť Sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože

uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či sťažnosť nebola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 3. decembra 2012, ktorým bolo v konaní, kde je sťažovateľ žalovaným, priznané oslobodenie od súdneho poplatku žalobcovi.

Krajský súd v uvedenom konaní napadnutým uznesením rozhodoval vo veci žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorého účastníkom je iba poplatník, t. j. osoba, ktorá iniciovala poplatkový úkon, resp. osoba viazaná povinnosťou zaplatiť súdny poplatok. S ohľadom na to možno konštatovať, že sťažovateľ nebol účastníkom tejto časti konania, kde krajský súd rozhodoval o žiadosti žalobcu o priznanie oslobodenia od súdneho poplatku, a preto nie je osobou, ktorej práva by mohli byť v príčinnej súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu dotknuté.

Sťažovateľ nemal v napadnutom súdnom konaní v relevantnom čase (v tej časti konania, v rámci ktorého došlo k vydaniu napadnutého uznesenia) procesné postavenie účastníka konania, nemohol v tejto časti konania uplatňovať svoje procesné práva a plniť procesné povinnosti. Z toho dôvodu nemohlo v posudzovanej časti konania dochádzať k porušovaniu jeho základných práv alebo slobôd (napr. m. m. II. ÚS 205/04).

Skutočnosť, že oslobodenie žalobcu od súdneho poplatku sa nevyhnutne prejavilo aj v rozhodovaní krajského súdu o návrhu sťažovateľa na uloženie povinnosti žalobcovi zaplatiť preddavok na trovy konania, nezakladá možnosť porušenia označených práv sťažovateľa samotným napadnutým uznesením.

Pretože sťažnosť ústavnému súdu podal sťažovateľ, ktorý nie je aktívne vecne legitimovaný na jej podanie, ústavný súd dospel k záveru, že ide o sťažnosť podanú neoprávnenou osobou, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013